

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Poznań, dnia 8 stycznia 2018 r.

Poz. 377

ZARZĄDZENIE ZASTĘPCZE NR KN-I.4102.5.2018.7 WOJEWODY WIELKOPOLSKIEGO

z dnia 5 stycznia 2018 r.

w sprawie nadania ulicy 25 stycznia położonej w miejscowości Tarnowo Podgórne nazwy Zbigniewa Romaszewskiego

Na podstawie art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 1 kwietnia 2016 r. o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy jednostek organizacyjnych, jednostek pomocniczych gminy, budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz pomniki (Dz. U. z 2016 r. poz. 744 i z 2017 r. poz. 1389) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ulicy 25 stycznia położonej w miejscowości Tarnowo Podgórne (gmina Tarnowo Podgórne) nadaje się nazwę **Zbigniewa Romaszewskiego**.

§ 2. Zarządzenie zastępcze wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego.

Wojewoda Wielkopolski

(-) Zbigniew Hoffmann

UZASADNIENIE

Zgodnie z dyspozycją art. 6 ust. 1 ustawy o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy jednostek organizacyjnych, jednostek pomocniczych gminy, budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz pomniki (zwanej dalej: „ustawą”) obowiązujące w dniu wejścia w życie ustawy nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej, w tym dróg, ulic, mostów i placów, upamiętniające osoby, organizacje, wydarzenia lub daty symbolizujące komunizm lub inny ustrój totalitarny lub propagujące taki ustrój w inny sposób, właściwy organ jednostki samorządu terytorialnego albo związku jednostki samorządu terytorialnego lub związku metropolitalnego zmienia w terminie 12 miesięcy od dnia jej wejścia w życie. Zgodnie natomiast z art. 6 ust. 2 ustawy w przypadku niewykonania obowiązku, o którym mowa w ust. 1, wojewoda wydaje zarządzenie zastępcze, w którym nadaje nazwę zgodną z art. 1 ustawy, w terminie 3 miesięcy od dnia, w którym upłynął termin, o którym mowa w ust. 1.

W związku z tym, że ustawa weszła w życie 2 września 2016 r. właściwe organy jednostek samorządu terytorialnego utraciły z dniem 2 września br. kompetencje do dokonywania zmian nazw w oparciu o przepisy art. 6 ust. 1 niniejszej ustawy. Obowiązek nadania nazwy spoczywa w takim przypadku na wojewodzie.

Mając na uwadze, że wydanie zarządzenia zastępczego przez wojewodę wymaga opinii Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu potwierdzającej

niezgodność nazwy obowiązującej w dniu wejścia w życie ustawy z art. 1 (art. 6 ust. 3 ustawy), Wojewoda Wielkopolski pismem z 18 września 2017 r. znak:

KN-I.4102.9.2017.21 wystąpił do Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu z wnioskiem o wydanie stosownej opinii. Pismem z 3 listopada 2017 r. znak: BUW-940-234(29)/17 Dyrektor Biura Upamiętniania Walk i Męczeństwa poinformował, że w ocenie Instytutu Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu nazwa ulicy 25 stycznia w miejscowości Tarnowo Podgórne jest niezgodna z art. 1 ust. 1 ustawy. Z dołączonej do ww. pisma noty historycznej wynika, że *„dnia 25 stycznia 1945 r. nastąpiło wkroczenie jednostek Armii Czerwonej do miejscowości Tarnowo Podgórne w woj. wielkopolskim. Zgodnie z propagandową praktyką władz komunistycznych wydarzenie to celebrowane było – niezgodnie z faktami historycznymi – jako dzień wyzwolenia” oraz powód do wyrażania wdzięczności społeczeństwa wobec Armii Czerwonej. Tymczasem wbrew nadziejom Polaków, oczekujących odbudowy wolnego kraju po likwidacji okupacji niemieckiej, Armia Czerwona w latach 1944-1945 stała się narzędziem ponownej aneksji niemal połowy terytorium RP do ZSRS, zniewolenia całej reszty kraju oraz budowy w nim systemu komunistycznego w pełni zależnego od władz w Moskwie. Zajęcie ziem polskich przez Armię Czerwoną zapoczątkowało zarazem nowy okres martyrologii narodu polskiego. (...) Stacjonowanie Armii Czerwonej/Sowieckiej w Polsce po 1944 r. uniemożliwiło odbudowę niepodległej Rzeczypospolitej Polskiej i było podstawowym czynnikiem, który zapewnił funkcjonowanie państwa komunistycznego na ziemiach polskich objętych dominacją ZSRS. Waga tych faktów sprawia, iż przedmiotowa nazwa, honorująca moment wkroczenia Armii Czerwonej do wymienionej miejscowości, spełnia rolę daty symbolizującej komunizm”.*

Nazwa ulicy 25 stycznia nie została przez gminę zmieniona w ustawowym terminie, a obowiązek jej zmiany został potwierdzony przez Instytut Pamięci Narodowej. Działający przy Wojewodzie Wielkopolskim Zespół do spraw wykonania ustawy o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej (zwany dalej: „Zespołem”), przedłożył organowi nadzoru nowe propozycje nazwy ulicy. Wojewoda Wielkopolski biorąc pod uwagę propozycje przedstawione przez Zespół postanowił nadać niniejszej ulicy nazwę Zbigniewa Romaszewskiego.

Zbigniew Jan Romaszewski urodził się 2 stycznia 1940 r. w Warszawie. Był polskim politykiem, działaczem opozycji w okresie PRL. Sprawował nieprzerwanie urząd senatora przez siedem kadencji od czasu ponownego powołania Senatu w 1989 r. do 2011 r., w latach 2007–2011 wicemarszałek Senatu VII kadencji, członek Trybunału Stanu. Ukończył studia z zakresu fizyki na Uniwersytecie Warszawskim (1964 r.), doktoryzował się w Instytucie Fizyki PAN w październiku 1980 r. W czerwcu 1976 r. po protestach robotniczych w Radomiu i Ursusie uczestniczył w organizowanej przez Komitet Obrony Robotników akcji pomocy represjonowanym. Od 1977 r. był członkiem Komitetu Samoobrony Społecznej „KOR”. Na przełomie 1979 r. i 1980 r. zakładał Komitet Helsiński, organizację nadzorującą wprowadzanie w życie postanowień KBWE. Pod jego redakcją Komitet Helsiński opublikował Raport Madrycki, omawiający stan przestrzegania praw człowieka w PRL. W latach 1980–1981 kierował Komisją Interwencji i Praworządności NSZZ „Solidarność”. Sformułował program scentralizowanego oporu, opowiadając się za powstaniem ośrodka kierowniczego podziemnej „Solidarności”. Zorganizował podziemne Radio „Solidarność”. Pierwszą audycję nadano 12 kwietnia 1982 r. w Warszawie. Razem ze Zbigniewem Bujakiem, Zbigniewem Janasem i Wiktorem Kulerskim powołał tajną Regionalną Komisję Wykonawczą NSZZ „Solidarność” Region Mazowsze. Został aresztowany w dniu 29 sierpnia 1982 r. Był sądzony w dwóch kolejnych procesach przeciwko twórcom Radia „Solidarność” i działaczom KSS KOR, a następnie uwięziony od 1982 r. do 1984 r. Został wtedy objęty opieką Amnesty International jako więzień sumienia. Był głównym organizatorem Tygodnia Więźnia Politycznego, który miał miejsce w dniach 3–10 listopada 1985 r. W tym samym roku wraz z żoną powołał Polski Fundusz Praworządności i został jego prezesem. Od grudnia 1986 r. kierował stworzoną w podziemiu Komisją Interwencji i Praworządności NSZZ „Solidarność”, która zajmowała się dokumentowaniem przypadków represji i pomocą ofiarom. Podczas obrad Okrągłego Stołu zasiadał w podzespolu ds. reformy państwa i sądów. Od 4 lipca 1989 r. do 7 listopada 2011 r. nieprzerwanie zasiadał w Senacie RP. W 2011 r. Sejm wybrał go na członka Trybunału Stanu. W dniu 9 listopada 2011 r. został odznaczony przez prezydenta Bronisława Komorowskiego Orderem Orła Białego. Zmarł 13 lutego 2014 r. w Warszawie. Został pochowany z ceremoniałem wojskowym w Alei Zasłużonych na Cmentarzu Wojskowym na Powązkach.

Sylwetka Zbigniewa Romaszewskiego zasługuje na wyeksponowanie poprzez nadanie ulicy nazwy Zbigniewa Romaszewskiego. Podkreślenia wymaga, że nazwa ulicy (Zbigniewa Romaszewskiego) nie narusza dyspozycji art. 1 ustawy.

Biorąc pod uwagę powyższe wydanie zarządzenia jest konieczne i uzasadnione.

POUCZENIE Niniejsze zarządzenie zastępcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu z powodu niezgodności z prawem w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Wojewody Wielkopolskiego.